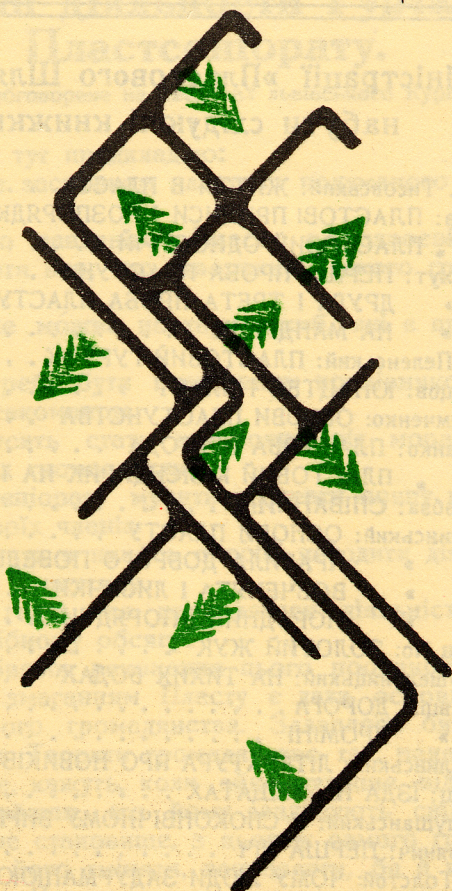

ПЛАСТОВИЧ

ШЛЯХ

ЗМІСТ Ч. 3.

	Стор.
Др. Ол. Тисовський: Плян діяльності Гуртка Пластсеніорату	1
А. П'ясецький »Л. Ч.«: Наші інструкторські табори	9
СквТМ. інж. А. Сербин: До чого змагати?	11
СквТМ. В. Кархут: Праця звязкових у Куріні	12
К. Новак: Новик-Юнак — Старий Пластун	14
С. Левицький: Ген за Карпатами	17
Seniог: В останні дні	19
Урядові Вісті	20
З пластового світу	22
Огляд пластових журналів	23

В Адміністрації »Пластового Шляху« можна
набути слідуючі книжки:

- 1) Др. Ол. Тисовський: ЖИТТЯ В ПЛАСТІ 2-50 зол.
- 2) П. Ісаїв: ПЛАСТОВІ ПРИПИСИ І РОЗПОРЯДКИ 1-50 »
- 3) * * ПЛАСТОВИЙ ОДНОСТРІЙ 0-50 »
- 4) В. Кархут: ПЕРША ПРОБА ПЛАСТУНА 1-00 »
- 5) » » ДРУГА І ТРЕТА ПРОБА ПЛАСТУНА 2-00 »
- 6) » » НА МАНДРІВЦІ 0-50 »
- 7) Е. Ю. Пеленський: ПЛАСТОВИЙ ГУРТОК 1-00 »
- 8) Д. Донцов: ЮНАЦТВО І ПЛАСТ 0-40 »
- 9) О. Яремченко: ОСНОВИ ПЛАСТУНСТВА 0-50 »
- 10) П. Франко: ПЛАСТОВА ПРИГОДА 0-40 »
- 11) * * ПЛАСТОВИЙ КАЛЕНДАРИК НА 1930 РІК 0-50 »
- 12) Дуб-Кобза: СПІВАННИК 2-50 »
- 13) Л. Бачинський: ОСНОВИ ПЛАСТУ 1-00 »
- 14) » » ПРАВИЛА ДОБРОГО ПОВЕДЕННЯ 3-00 »
- 15) » » ВОВЧЕНЯТА І ЛИСИЧКИ 0-15 »
- 16) » » ПОРАДНИК ВПОРЯДЧИКА 0-75 »
- 17) Е. Алян По: ЗОЛОТИЙ ЖУК 0-40 »
- 18) Т. Крушельницький: НА ТИХИХ ВОДАХ 0-59 »
- 19) Б. Кравців: ДОРОГА 1-00 »
- 20) » » ПРОМІНІ 0-50 »
- 21) Б. Заклинський: ЛІТЕРАТУРА ПРО НОВИКІВ 0-40 »
- 22) І. Мриц: ІЗДА НА ЛЕЩАТАХ 1-00 »
- 23) В. Лопушанський: У СПОКОНВІЧНОМУ ВИРІ 3-50 »
- 24) Б. Поляннич: ПЕРША НІЧ 0-50 »
- 25) Л. Н. Толстой: ЧОМУ ЛЮДИ ЗАДУРМАНЮЮТЬСЯ 0-30 »

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

ЧАСОПИС ПРОВОДУ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТОВОГО УЛАДУ,

ПРИСВЯЧЕНИЙ СПРАВАМ ПОЗАШКІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ.

LA VOIE DES ECLAIRES BULLETIN DES CHEFS DE L'ORGANISATION OUCRAÏNIENNE DES ECLAIRES.
REDACTION ET ADMINISTRATION: LWÓW, SZASZKEWYCZA 5. POLOGNE.

РІК I. ЧИСЛО III.

ЛЬВІВ

ЛИПЕНЬ 1930.

ДР. ОЛ. ТИСОВСЬКИЙ (Львів).

Плян діяльності Гуртка Пластсеніорату.

(Читане й обговорене на сходинах львівського Курія УПС.)

Гадки, що їх тут предкладаю:

- 1) Пластсеніорат є засновком пластово подуманого старшого громадянства.
- 2) В цім значінню завданням Пласту є розвоєві громадянства усунути з дороги все, що утворенню такого громадянства перешкаджає.
- 3) Пл-сеніорові не можна повтаряти хиб, які є признакою духового старіння.
- 4) Пл-сеніорові треба бути позитивним працівником, а не непродуктивним критикоманом.
- 5) Пл-сеніорат мусить стати впливовим під моральним оглядом чинником серед громадянства.
- 6) Ідеологія Пл-сеніорату мусить відіграти певну ролю в приватному життю своїх членів.
- 7) Пл-сеніори мусять в якийсь спосіб погодити діяльність в УПУ з усіма своїми заняттями.
- 8) Чим по моїй гадці має проявлятися діяльність пл-сеніорату в більше подрібному обсягу?
- 9) Як розуміти обовязок виконання цього поодинокими членами.

Остаточним змаганням Пласту є дати основи до створення морально-новітнього громадянства. Здавалось би далеко йдуча претенсіональність. Творити громадянство так, неначе би його ще не було. Не добре, кажуть, коли яйце мудріше від курки. Ці, що з громадянства вийшли, що йому завдячують свій розвій, своє оправдування, своє становище, з цьогож самого громадянства невдоволені, хочать його змінити, направляти, ба й наново творити. Треба наше, цебто Пласту змагання перше вияснити.

Сьогоднішнє громадянство твір без сумніву поважний, віковий. Що найважливіше це твір природний, твір, який дорогою природного процесу повстав сам із себе, викликаний природними законами, що їм завдячує своє існування людина як гапунок. Це значить, що люди творили й творять громадянства й несвідомо. Це й зазначено у вислові грецького філософа: „Людина, громадно живуче звіря“. Звіря, яке значить буде свій громадянський устрій так несвідомо, так нездаючи собі первісно справи з потреби й совершенности цього твору, що його буде, як пчола, чи терміт, чи коваль, чи ця клітина в многоклітиннім організмі. Сама совершенність і доцільність такого устрою не є й непотребує бути вислідом свідомого розумування, розуміння ціли й достосованої до неї плянової праці. Ось що значить: „Громадянство це природний твір“. Ось чому не повинно ні дивувати, ні застановляти, ні обиджати, коли хтось береться усвідомлювати громадянство, це громадянство, що зуміло витворити такі складні й подекуди досконалі устроєві форми, зуміло так гарно запрягти в свою службу висліди помисловости своїх таки членів. Ходить іменно про це, щоби цей процес творення громадянства був нетільки процесом природним, в яким члени громадянства беруть несвідомо участь, але щоби він будувався на розумінню його потреби й його ціли у кожного громадянина. Це саме тому кожний природний процес є все вислідом важкої боротьби про буття, про буття саме цього процесу з іншими побідниками. А боротьба, як звісно, і опізнює сам процес, і веде його до ціли не по простій тільки по ломаній лінії, а ще потягає за собою много жертв. Ці жертви власної короткозорости в дійсності злишні, бо нерозуміння ними справи ніяк не може спинити самого процесу. На їх совість падуть теж і ці жертви, що в боротьбі з ними падуть в змаганню вперед. В природнім розвою кождому процесові протиставляються інші процеси. Процесові творення й усвершення громадянства протиставиться кожда одиниця з окрема своїм змаганням до буття й до зазначення свого існування. Іншими словами: Громадянство хоче підчинити собі одиницю, одиниця же борониться проти цього й хоче навпаки стати вище понад громадянство. Нема сумніву, що одно й друге має свою вартість, одно одного зовсім усунути не може. Ходить радше про узгіднення обох змагань, про зведення їх до спільного знаменика мимо їх позірної противорічності й непримирности.

Треба тільки в цій по суті благородній боротьбі відріжнити властиві сили, вартісні, наче фронтові армії й безвартні, некарні не так сили як, сказати би, галапасні черви, що без ніякого дійсного права до життя псують тільки великі, далекоюсяпні, важні життєві процеси. Фронтовими арміями в нашім випадку є з одного боку боеві лінії. Творба громадянства, суспільного організму, з другого боку: Індивідуальність, талан, геніяльність одиниці, її змагання до повного виявлення себе, до переведення в життя своїх творчих замислів. Галапасними підідками є всі ці дрібничкові забаганки, ці хиби характеру, вдачі, ці всі не на розумі й не на потребі оперті змагання одиниць і гуртів до заспокоєння хви-

левих видумок. Найчастіше з цього у одних одиниць короткотривала приемність, вдоволення з осягнення чогось, а громадянству довготривале ушкодження загального цінного й важного процесу. Це відношення далось би порівнати до вчинку дїтвака, що для приемности випробування остроти свого ножика йде від деревця до деревця й обрізує кору. Свідомо участь людських одиниць в творенню громадянства може усунути ці шкідні прояви зі запїлля цієї боротьби а властиве цього процесу узгіднювання двох головних змагань вселюдського життя: Творби громадянства й індивідуальної творчости. Очистити поле боротьби, величних змагань двох сил, що визнаються неначе би були вицвітом таємного ядра всебуття, отсе завдання Пласту. Іншими словами Пласт хоче навчити громадянина як треба вартісні індивідуальні сили робити складниками громадської співпраці, а як треба саме для цієї вищої ціли вповні здавити в собі прояви безвартісних а тим і шкідливих забаганок одиниці.

При чому ж тут окремий Пластовий Сеніорат? Думаю, що роля досить ясна. Пластовий Сеніорат, (застерігаюся: не Пласт-прият, ні інші які установи) цеж мала би бути остаточна проба, може експеримент а може й завязок цьогож таки нового громадянства, свідомого напрямів і цілей свого розвою, громадянства, в якому кожда одиниця вміє бути й громадянином і собою. Проба або експеримент, в цім випадку важке слово. Від нас пл-сеніорів вимагається потрійного життя: поперше ми є собою, живем нашим приватним життям. По друге: ми є членами вже існуючого громадянства й мусимо жити його життям. А по треге маємо творити на пробу щось нове й то не звичайне собі товариство з його всестороннім життям у новій формі. Пасивним бути ні в одному не можна. Скажете попросту: Сама теорія, але якже це виконати?

Деякі застереження осьяк: Перша річ треба бути членом Пластового Сеніорату, але не бути сеніором, значить бути в уладі найстарших, але не бути старим. Старість, це заперечення всякого розвою, це вступ до мертвоти. Скажете, якже віднимати собі літ. Не в тім річ, не про метрику ходить, а тільки про скриту, що правда вигідну мертвоту, обстоювання права, неробства, безділля, знеохоти, вигідности поза заробковою працею. До цього щоби бути старим не треба вікової метрики, треба тільки низити кути уст, піднести одно ніздря й сказати: „Мені вже не хочеться, я за старий до того“. А це потрафить вже хочби й ученик семої чи осьмої класи, потрафить студент з кінцем своїх студій, потрафить мужчина по кожній дальшій десятці літ. Коротко: Не штука робитися старим, зате штука бути молодим без огляду на вік. А молодість знову ж не в цьому, щоби обстоювати право бути нерозумним недосвідченим, нерозважним. Молодість це здібність розвою. Кажуть, що чоловік учиться до смерти, це правда, додати би тільки: „як хоче“, бо нехотіти вчитися можна почати в дуже ранній молодості. Очевидно молодість в початках ратується ще фізичним розвою, але коли цей з 24-им роком життя устане, то чоловік вже відразу старий, коли не може або не хоче

дальше духово розвиватися, поступати вперед у набутих вмiлостях, здобути новi. I це передовсiм, а не лiта роблять людину старою. Кажуть ще: Нераз старий бажав би цим чи iншим займатися, але нездужає. Нездужання, це не привiлей старих, можна й молодостi бути калiкою або немiчним, цеж залежить вiд багато обставин а в першiй мiрi вiд охоти бути здоровим. Словом не заглядайте до метрик, бо час життя людини й так дуже короткий, i злишне застановлятися, скiльки у нього минуло, а скiльки ще має минути. Життя це ферiї, хоч би були й найдовшi то все вони ще за короткi, але було би нерозумно не використати на них всього добра й всiх можливостей так як лучається нагода бо, мовляв, треба вже думати про вiдiзд. Старий чи молодий i так не кождий може усiм займатися, але цього що можна, не повинен нiхто добровiльно, тiльки з рацiї свого вiку, сам собi забороняти й вирiкатися права до цього.

Треба ствердити, що так дійсно є, що багато людей бiльше удає старих, робиться бiльше немiчними, нiж вони дійсно є. Це прояв дуже шкiдний, бо оправдує бездiлля й творить штучну пропасть мiж старшим а молодшим громадянством. З цього далi затипається границя мiж потребою розвою а самолюбним спинюванням розвою громадянства. Неодин, покликуючись на свою повагу як старшого громадянства, для власної вигоди, щоби не мати злишньої роботи й вiдповiдальности, заборонює або вiдраджує молодi щось, що є зовсiм добре, викональне й пожиточне. Тому першою засадою в Пластсенiоратi повинно бути: „Проч зi старiстю, зi старечою штучною повагою й фальшивим стидом!“ По цiй засадi не вiльно пл. сенiоровi вiдтягатися вiд якоiсь вправи, забави чи заняття, коли до цього є нагода, чи вправляти згл. бавитися, чи навчитися в своїм товариствi, а хотiй би й при згл. серед молодi. Невмiлiсть чи незручнiсть не є нiчим таким, чого треба би стидатися, оскiльки хтось в iншiм дiлi є поважною силою. Зате стидом є удаване легковаження гри для закриття невмiлости, бо це деморалiзує цiле товариство й вчить молодь лихих манiр. Iнша рiч, що завданням Пл. сенiорату повинно бути давати членам нагоду запiзнатися в своїому гуртi з тим всiм, а принайменше з початками цього всього, в чiм колись могли би їм лучитися нагоди взяти участь. Слiд би подбати просто про спис таких вправ, забав, iгор, спортiв, до яких пiзнання треба би шукати нагоди й вiдповiдно повести заходи в гуртку.

Трудним до вилiчення проявом старости є пиття алкогольних напiткiв i курення тютюну. Знаний є аргумент: Нiби чому маємо собi вiдмовляти тої приємности, коли воно не є таке шкiдливе, а навiть деякий органiзм цього потребує? В поборювання аргументiв що до шкiдливости цих налогiв не буду вдаватися, бо вже далi знаходить переконувати людей, яким на доказах зовсiм не залежить. Для мене це прояв старечости, iлюстрацiя до висказу: „Я вже за старий, вже мене не вчить i не вiдучуйте, менi не хочеться мучити себе якимись самовiдреченнями, дайте спокiй нам старим, я буду вам все робити, що схочете, але позвольте

менi пити й курити“ i т. д. i т. д. Таки правда, що робити? Жаль людини щоби мучилася, щоби терпiла танталевi муки задля чого? задля кого? А до цього нема, що й казати, заслуженi для громадянства люди, Пластовi радi би неба прихилити, тiльки лишiть їx в спокою, не вiдбирайте їм їx привичок. Скажiть же самi, цеж не якась провина, не слабiсть характеру, це просто старiсть, неохота змiнятися, неможливiсть знайти в чомусь новому нової приємности, яка заступала би тамтi. Лишимо одначе нашим членам цей спокiй, цi дивнi нiби приємности (в дійсности причини нераз прикрого браку, залежности, причини видаткiв а далi й недуг, клопотiв) то вiдразу zarazимо Пластсенiорат бацилем старости, вилiнялої засади безсилля: „Най буде, як бувало“. Не рушимо вперед, не наберемо навiть зверхної форми нового громадянства, не будемо верхом пластової суспiльности не покладамо рiзкої межi мiж двома свiтами: Нашим свiдомим, певним своїх намiрiв i цiлей i тим з рiзнородними хибами, якi спихають його нераз у низи, межуючi зi звiрчнiстю. Будемо тiльки дуже претенсiональними самозванцями без надiї на майбутнє цього нашого пiдприємства, новою — назвою. Без сумнiву, з цим є звязанi в теперiшньому свiтi деякi труднощi Скажiм легко вiдказатись вiд пиття в гостинi, але важко бути негостинним у себе в хатi. На це не допоможуть навiть звiльняючi карти „Рiдної Школи“. Є на це рада: Можете гостя просити, але не припрошувати а „до товариства“ самi випийте чарку чаю. Глибодумної символiки пиття „на здоровля“ i „в честь“ i „в руки“ гостя цим напевно не спровокуєте. Отже проч з компромiсами: Не пемо й не куримо й не тратимо часу на дискутовання шкiдливости чи як хочете „пожиточности“ нiкотини й алькоголю Разом з тим одначе настрiймося взагалi пiд оглядом культурним революцiєю.

Приймаймо легко й скоро хоч би на пробу це нове, що твориться з думкою кращого завтра. Не ждiм на рiчi совершеннi, бо їx не дiждемося, але будьмо пiонерами, авангардою а принайменше паличниками поступу. Ми пластсенiори, не якiсь пропагатори життєвої резигнацiї. Без дiла не бавмося в критику цього, що нас переганяє. Неодно часом хоч не занадто розважне, неутраєне, невмiле, є все таки важне своїм рухом, своїм розмахом, своїм змаганням вперед, до лiпшого. Як можемо й умiємо, вiдмаймо щось краще, але не заступаймо недосконалости нiчим, пустим зерном, бо життя йде й мусить бути виповнене змiстом. Годi сказати життю: „Пiдожди, бо ми ще не вирiшили як би тебе устроїти а не хочемо, не випадає нам робити ошибки“. Не стидаймося неудач у доброму давнiших чи теперiшних, перед iншими, коли цi iншi безцеремонно, ще й гордо нарочно, свiдомо неправо сповняють грубi промахи не соромлячись нас зовсiм. Отже проч з критикоманiєю! Можемо про це й те поговорити, застановитися, шукати способiв, пояснювати минуле, вiдгадувати майбутнє, але не запускатися в жалi, що ось то хтось щось без нас зробив або робить i не оглядається на це, що ми — взагалi нiчого не хочемо робити, хочемо мати святий спокiй. Свої погля-

ди треба провірювати й спільно уставляти, але поширювати треба вже тільки щось позитивне, передумане й реальне а ніколи пусте, негативне. А передусім треба нам бути виразником одностійності в основних справах, зразком многоголовної одности. При ріжницях поглядів на якусь добру справу видумувати тільки для кожного таку свобідну руку, щоби друга рука не тягнула взад цього, що перша тягне вперед. Нехай би руки змагалися, але котранебудь вспіла би справу перетягнути в свою сторону, щоби сама справа, про яку ходить, все таки посунулася вперед. Ось вам загальний напрям дискусій на сходинах на актуальні життєві теми, дискусій, які повинні би бути гарячі, значить виходити з переконання, зі щирого заінтересування справою, з молодечого запалу й з охоти тримати життя в кулаку.

Мало цього: Широке позапластове громадянство повинно відчувати й знати, що є пластсеніори, що вони як цілість мають свою думку про ріжні справи й що вони по цій думці згідно й послідовно поступають, що вони, значить є сильними складниками громадської думки, тзв. опінії. Отже згадані дискусії не були би безцільним забавленням часу, тільки формуванням нашого становища, нашого відношення до ріжних справ. Ще про відношення до такого собі звичайного буденного скажимо навіть приватного або й домашнього життя, до його недомагань і потреб. Ледви чи не найбільшою трудністю в спожиттю пластсеніорів, це ці ріжні обовязкові й необовязкові заняття, які так мало часу лишаяють на потреби пластсеніорату, а ще менше на — охоту до повнення цих так високоставлених вимог. Треба би справу зовсім відвернути, значить не дивитися на пластсеніорат з висоти буденних обовязків, тільки на ці буденні обовязки дивитися з висоти пластсеніорату. Трохи трудна але не маловажна річ: Треба іменно пластову ідею на правду не тільки для молоді, але й для старших вважати чимсь важнішим ніж ці буденні, особисті справи. Воно так і справді є, що вона важніша а до цього вона, як вже виказав досвід, викональна. Вона справді позваляє інакше, спокійніше, зрівноважено розуміти всі ці прочі справи й обовязки. Подумати тільки скільки то малих дрібничкових клопотів можна би оминати, коли їх поставилось би під світло чогось вищого, важнішого, основнішого. Кілько справ важких в дану хвилию вже з невеликої перспективи часу виглядає малозначними, просто такими, що шкода було ними так дуже нарушувати собі нерви й псувати хто знає, яку важну задуману роботу. Коли в цю дану хвилию найшлась би якась думка, що вспіла би кинути це інше світло на таку справу, зашанувалось би й здоровля нервів і час і тяглість охоти до праці. Нехай цією думкою був би намір цю буденну справу уняти в форму малої може але загальної проблеми й предложити її під розвагу пластсеніорату для зясування відношення пластової ідеї до неї. Може до цього й не дійшло би, бо може справа була би за дрібна, тим краще, бо чоловік отямився би й доглянув би її властиві розміри. А коли й прийшла би вона на дневний порядок, то всім була би з цього користь, бо з неї навчилибися інші як відноситися до

аналогічних справ. Думаю, що часом далось би найти вихід з якихсь складніших справ, може тут і там якось допомогти. Очевидно воно все мусило би опиратися на угоди й на довірю, що справи вирішується згідно з пластовим законом а з поминенням особистої вузкоглядности. Дасться вже ствердити фактами, що пластова ідея має цей авторитет, перед яким уступають хвилеві особисті підриви, забуваються маловажні епізоди. Тут, значить, з громадянським інтересом лучиться в благородний спосіб особистий інтерес. По заістнуванню застережених услівій, серед яких могло би відбутися це наше потрійне життя оставало би подати способи як практично виконати обовязки зглядом нашого Уладу. В першу чергу покотати якось важну й важку перепону: Брак часу. Ледви чи найдеться у всіх час на правильні щотижневі сходи́ни а скільки ще несподіваних перешкод в останній хвилині, а яка трудність для замісцевих членів цьогож таки куріня.

На це ось такі ради:

- 1) Усталити день для більшости найдогідніший і таку ж пору. В крайній потребі тільки пересунути.
- 2) Не спізнатися й точно зачинати.
- 3) Всім знакомим стало повтаряти, що цього дня о цій годині ми невідклично й стало заняті.
- 4) Цей день і цю годину вичеркнути з евіденції часу, в яким можна щонебудь поладнувати.
- 5) Протягом часу від одних сходин до других виконати доконче щось для наших цілей. Рефератові матеріяли приготувляти в такій формі, щоб їх можна помістити в часописі (з несутніми скороченнями). Це можуть бути й короткі рецензії з книжок, вістки і т. п. Тут належало би теж подавання до відома якихсь подій в звязі з Пластом, про які хтось почув або знає по змозі з якнайточнішими даними, витинками з газет з датою й числом і т. п.
- 6) Мати все при собі бльокований записник і олівець щоб усякі внесення подавати на письмі.
- 7) Замість утрудненого доїзду з провінції на кожді сходи́ни присилати письменні, чітко писані матеріяли, які могли би прийти під дискусію на сходинах. Дискусія була би протоколована й залежно від важности предмету чи то остала би в кінці до перегляду інтересованого при найблищій нагоді чи в окремім відписі переслання йому чи навіть друкована в часописі по статті згл. ціла річ унята президією в окрему статтю і т. п.
- 8) Час сходин 1—1½ години мусить бути докладно використаний, тому при точній починанню всякі промови мусять обмежуватися до ставлення тез, а аргументація слідує тільки на бажання членів і без повторень. Коли з дискусії виходило би основне непорозуміння можна би сейчас зажадати голосу про коротке пояснення. В дискусії важні противні думки або короткі нові аргументи, а хто не противиться значить годиться й числиться з тим, що воно в висказаній і передискутованій формі буде опубліковане, як гадка даного куріня. Тому вказане, щоби хочби

й без проби кожний одним реченням зазначив, що годиться на аргументи за або проти, так само коли підчас дискусії його гадка змінилася.

- 9) Змагати спільними силами до поділу праці й до активної співучасти всіх членів в діяльності при чому в разі невикональності курія поза якісь межі уважати, щоби перепрацюванням не висилувати членів.

По цім що я сказав мій плян діяльності УПС такий:

- 1) Гурткові дискусійні сходи на теми пластової ідеології як передовсім інтерпретація пл. закону по думці правильника пластової практики (пластово-педагогічного характеру) пластової літератури (часописної й книжкової) пр. на початок: як представляється світова пл. література по ділянкам і що з цього треба би нам мати в перекладі, а що й в яких виїмках, справ громадянських, пр. на початок: якими (громадяни) є, що різнити нас від інших, якими ми повинні бути й як це можливо, — справ особистого стосування пластових засад в життю в формі безіменних прикладів заобсервованих, пережитих чи переживаних.
- 2) Пляни, проекти, проби пластових вправ, забав і прочих занять власного помислу, найдених в літературі згл. перероблених; Практичне їх випробовання.
- 3) Спорт і гігієна, очевидно в практиці зн. уможливлення згл. улекшення членам пожертвувати цим заняттям трохи часу.
- 4) Пластове таборування з узглядненням трох попер. точок.
- 5) Репрезентація й моральна оборона УПУ. з узгл. пропаганди УПУ на всіх мовах.
- 6) Пластове музейництво й історіографія УПУ.

Не треба розуміти цього плану так, наче би кожний з нас мав виконувати всього по трохи, бо поперше це все справи, з яких кожда вимагає окремого робітника а по друге не кождому дозволяє вільний час займатися різними тими справами. Ціла річ у поділі праці й співучасти в праці інших дорогою сходи згл. таборів. В цій формі чи там з цим застереженням воно зовсім викональне. Ходить просто про це, щоби кожний член УПС. перевів в себе, сказати би, рахунок совісти, що з отсих точок він виконує й як. Коли його заняття у Пласті виразно означене, так він обовязаний тільки його далі, як слід, сповняти а ще лиш проявити заінтересування працею інших та інших допустити до заінтересування своєю працею дорогою звідомлень, рефератів чи вказівок, пояснень тощо іншим на сходах, таборах, вправах і т. п. Це всьо зісумоване повинно би дати всі точки предложеного плану, а може й дещо більше, по думці точки 2 застосованого теж до загального плану нашої діяльності.

Від Редакції. Вище ведений реферат сен. сктм. Др. О. Тисовського був, як сказано, прочитаний на сходах Львівського Курія УПС. 17. 5. с. р. Після реферату переведено основну дискусію. З усіма тезами реферату всі прийняли вповні погодилися, внесли в нього тільки деякі незначні справки тактичного характеру, які в друку автор узгляднив. Тези й висновки прийнято як інструкцію для ведення Курія УПС. До реферату автор додав був ще для порівняння, головні тези й інструкції Бі Пі для анг. скавмастрів, які ми в слідуєчих числах ПШ постараємося видрукувати.

А. ПЯСЕЦЬКИЙ „Л. Ч.“ ГЕТМ. ПЛ. СК. РЕФ. ТАБ. (Львів).

Наші інструкторські табори

Спільним творчим зусиллям створили ми вже свій власний, тип таборів, своєрідний та відмінний від таборів інших пластунів. Викула нам його тверда практика й тверді вимоги нашого пласт. життя. Це наші інструкторські табори — основна школа пластування.

Напряме наставлення цих наших таборів — це гарт духа й тіла. Це є та тема, яку заповнюємо вишколом практичного пластування. І в тім власне вибиваються користно наші табори в порівнянню з іншими своїм високим ідейним заложенням. Місто відпочинку — у нас вишкіл трудом та працею — школа характерів.

Перейду коротко загальний нарис організації інструк. табору типу Б.

Підготованням таборів займаються у нас головно куріні УУСП. виділюючи з поміж себе окремі організаційні комісії даного табору. Кількомісячна праця гурта людей дає у висліді докладний плян табору який затверджує ВПК, підготовляє приміщення та виряд, збирає учасників, підготовляє постачання та заосмотрення, взагалі створює всі умови, щоби сам табор міг відбутися.

В нас ця загальна підготовка зразу була на загал досить хаотична, було й так, що всю цю важку працю сповняв один пластун, який вкінці в самім таборі не був! Це мусіло бути справлене й то так, що вже сама „будова табору“ творить організаційну комісію, поволі втягаючися в свої діловодства й підготовляючи їх. Обозний повинен бути заразом провідником комісії. Через це співпорядкування підготовки табору з самим проводом, буде цей останний краще підготований до своєї праці. Поодинокі діловодчики не будуть мусіли щойно в таборі заізнаватися зі своїми обовязками та виготовляти собі плян своєї діяльності тоді, коли вже на це запізно. Головно відноситься це до діловодств начальника постачання та нач. кухні. Сам добір булави повинен бути уважний, головно становища обозного та начальника постачання. Також становище нач. кухні є, як пише у своєму звіті командант Сокола скм. Чмола, „все дуже важне і тому належить на це місце призначувати старого випробуваного й совісного пластуна. Взагалі далеко лекше підняти зразу кращу силу, чим змінювати особи в самому таборі“.

Наводжу інший уривок цього самого звіту скм. Чмоли, який найкраще начеркне нам схему таборних занять:

„Справа програми таборових занять з кожним роком більше ускладнюється. Річ в тому, що табори не можуть тратити своєї популярности, а навпаки вони мусять стати осередком, до котрого попасти повинно бути постійним стремлінням кожного пластуна. Через те мусять усі табори залишати по собі додатні тревалі спомини у кожного учасника, хоч одночасно мусять теж вони бути для учнів і студентів повним відпочинком після шкільного року. Одначе маючи це все на увазі всеж таки табор мусить бути школою пластового

вироблення, скріплення пл. цінностей. В звязку з тим необхідний не тільки певний порядок дня з певними заняттями, але цей порядок мусить вимагати від пластуна зусиль володіння собою, він мусить виробити у пластуна карність, почуття ладу й точности; вкінці він мусить дати пластунові певні емоції, що закріплять табор в його пам'яті й дадуть у висліді певну гордість з довершених зусиль“.

Фізичний вишкіл можемо поділити на руханково-змаговий та тереново-полевий. До першого бракує ще нам на загал, з малими виїмками, добрих інструкторів, які зуміли би примінити теоретичні вимоги до трудних таборових обставин (брак площі, прирядів, часу і т. п.) і в них дати справді добрий пересічний загальний осяг табору. Справа самих родів спорту, які треба вправляти, залежна від місцевих обставин. В кождім разі з дотеперішної практики виходить, що крім самої руханки, треба головну увагу звернути на всякі змагові гри та забави, які не вимагають окремих грищ, та на легку атлетику, спеціально примінену до даного терену. Треба також звернути увагу на вивчення методики провадити та уряджувати гри, вправи та змагання.

Тереново-полевий вишкіл стоїть назагал добре. На мандрівках та полевих вправах вишколюється фізичний гарт та витривалість та примінюється всі пластові вміности. Впрочім знову наводжу слова скм. Чмоли:

„На мандрівки в постійному таборі муситься звернути все належну увагу, бо вони дають змогу пізнати не тільки околиці табору, але доводять до тісного співжиття й зближення пластунів; зокрема в мандрівках найкраще виявляються їх добрі й злі прикмети. Згадаю тут поворот з Добошанки; четвертий день цієї мандрівки довелося перебути в дощі на те, щоби у вечір опинитись серед бурі й зливи у лісових нетрах на східних схлонах долини золотої Бистриці. У висліді довга, бо тригодинна блуканина за правильною стежкою на Шумлячий покінчилась відворотом до одної стрілецької безмірно тісної хатини, де перебули ми решту ночі, не гублячи зовсім настрою. Вранці правильний плай найшли без труда. Ця мандрівка буде незабутна для усіх учасників. Змагання в терені є необхідні, як терен іспиту фізичної здатности й володіння собою, вкінці як криниця не вичерпаних зусиль і вразів пластунів таборовиків“.

На вправах цих та мандрівках треба ще звернути увагу на природознавство та слідження, бо ці дві важні ділянки пластового знання у нас дуже занедбані.

В плянуванні мандрівок треба дуже зважати на вік та сили таборовиків і ділити їх на групи після фізіологічного розвитку.

Впоряд стоїть посередині цих двох родів фіз. вишколу, як їх лучби та спосіб їх організування. Поставлений він у нас назагал добре, треба тільки, щоби команданти строго перестерігали одностайности приказів у всіх таборах, придержуючись виданих правил та інструкцій.

Окремий чинник таборного виховання — це фізична праця. Є вона в кождім інстр. таборі під різними видами, головно, як піонерка. Вона займає незвичайно важне місце в таборному вишколі:

освоює незвичайних до фізичного труду, виробляє на ціле життя пошану до робітничої праці, виробляє гарт, витривалість та фізичну справність розбуджує творчий розмах та енергію та вкінці дає емоцію й задоволення із доконаного діла. На неї слід звернути в кождому таборі належну увагу!

Із пластових вміностей узглядноється в інстр. таборі тільки практичні: читання мап та теренознавство, знакування, ратівництво, піонірку і т. п. Всі ці вміности належить переводити тільки на практичних заняттях, обмежуючи число викладів якнайбільше.

Також треба перейти у кожному таборі практичний курс підготовки та ведення сталих та мандрівних таборів.

Вечірними годинами та в слітні дні вчити хорového співу та національних танків. Треба також подбати про таборну бібліотеку та читальню, які давали би розвагу та заняття тоді, коли в поле вийти неможливо.

В кождім таборнім заняттю повинен пробиватися його ідейний змісл; чи в полі чи на мандрівці, чи при праці, чи де інде, повинен таборовик виробляти в собі карність, обовязковість — гарт волі — словом: пластовий характер. Також треба звертати увагу на радісний настрій, „охоту“, та веселість хочби й при найтяжчій праці та найбільшим труді, щоби не остали пустими слова одного з перших наших таборовиків, щоби справді набрали ми „радісти й ритму в змаганню і в вправі твердій!“ Тут головне — добрий приклад проводу! Святкуванням загальнонаціональних свят та плеканням історичної традиції при вечірних гутірках та на святочних ватрах треба розвивати національну свідомість та гордість. Впрочім в кождому заняттю і в кождій чинности табору повинна просвічувати думка, що маємо витворити тип пластуна — творчого громадянина та ідейного лицаря-оборонця своєї ідеї.

Інструкторські табори типу А щойно витворюються в нас. Так як в таборах типу Б вишкіл є більше масовий, так у таборах типу А мусить він бути індивідуально-провідницький. Мусить він бути також більше зріжничкований, мусить прийти необхідна спеціалізація.

Впрочім вірю, що доріст добрих інстр. фахових сил, тверда практика та потреба кермовані творчим зусиллям нас всіх, витворять нам своєрідний власний тип інстр. таборів типу А, як вже витворили тип таб. Б.

Скавтм. ІНЖ. А. СЕРБИН (Львів)

До чого змагати?

I.

Останні два десятиліття а головно часи світової війни були для української нації безупинним іспитом зрілости а zarazом поважною школою. Дотеперішний іспит випав не надзвичайно. Судьба заставила нас відпокутувати за занедбання саме тих ділянок суспільного життя, для яких не було у нас зрозуміння. Та щасливий той хто здібний ще чогось навчитися хоча би й на власних блудах.

Немає в цьому ніякої пересади, коли твердиться, що одним з поважних чинників, який підносить престиж і силу нації, є економічний чинник. І дивно на протязі цілих століть ми дбали про розвиток власної культури й мистецтва, ми дбали про все лише не про се, щоби на своїй землі взяти в свої руки торгівлю й промисл, все, що є підставою розвитку самої культури й мистецтва, що є підставою розвитку міст а також й шкіл, підставою зносин з чужими країнами й націями, що є підставою безупинної експансії націй західних країв, їх рішучих впливів на міжнародньому форумі, а зараз поведження або неуспіху у боротьбі за існування.

Великі багатства України, наша гордість, були й будуть разом нашим нещастям, як довго не зуміємо перебрати в свої руки добровільного використання їх. Чужий елемент закріпостив українські землі лише тому, що в економічній ділянці не мав суперника з нашої сторони, лише тому, що ми як пасивний чинник не мали розуміння для ваги рідної торгівлі й промислу в розбудові нації.

Наші батьки ще донедавна дивилися на торгівлю й промисл як на негідне крамарство. Торговельне звання було у нас довгий час уважане як понижаюче заробкування, негідне посвяти дитей священника, учителя, чи якогонебудь іншого урядника, не згадуючи вже про діти інтелігенції вільного звання, адвокатів, лікарів і и. Цей аргумент, що купецтво й промисловість на наших землях творять одинокі сильну економічну групу, що міста творяться й розбудовуються майже виключно фондами придбаними на нас самих те, що майже кожний торговельник посилав свої діти до високих шкіл, збувалося звичайно вимівкою, мовляв «на це треба мати жидівську голову». І хоча нераз із заздністю висловлювалося про матеріяльні і культурні надбання купецтва, всеж таки надісе імпував титул «державного урядника», байдуже, що цей був дуже часто ознакою особистої понижаючої зависимости. Чуже купецтво збирало в своїх руках величезні матеріяльні добра на нашій землі, цими розбудовувалося, давало широку освіту своїй молоді й так в безконечність. Матеріяльні надбання, спроможність виховувати свою молодь у високих школах, так у краю як і за границею, мусіли дати їм скоріше чи пізніше повну перевагу на економічному, культурному а вкінці й політичному полі. Не від речі було би призадуматися, що було би, коли би ми в 1918 році замість жмінки урядничої інтелігенції були мали по містах так чисельний купецький стан як мали його жиди?

Скавм. В. КАРХУТ «Л. Ч.» (Львів)

Праця звязкових у Куріні.

(Реферат на нараді звязкових Х. Округа.)

Роля звязкового у нашому Уладі дещо відмінна від ролі таких самих пластових діловодчиків по інших пластових уладах. Там являється він більше провідником Куріня, нераз опікуном, коли у нас зазначається

виразно подвійний характер його завдань в Куріні; як звязкового Верховної Пластової Команди для Куріня — і як творчого, ініціативного чинника внутрі в Куріні.

Чисто виконним чинником в Куріні є курінний і Курінна Команда. Звязковий, це рід пластового комісара.

Отцей подвійний характер звязкового, ставить його вище від таких самих діловодчиків в інших уладах, даючи йому більшу свободу руху, але спонукуючи одночасно серйозніше та пильніше дбати про свій пластовий вишкіл, що в сумі робить його працю видайнішою, з другої сторони дозволяє курінним і членам Курінних Команд вишколюватися у провідництві при звязковим, підготовлятися до ролі звязкових.

Такий гармонійний розділ завдань і поділ праці, як у нашій Уладі, труднішим є до подумання тоді, коли обовязки курінного й звязкового сповняє одна людина, або його обовязки зводяться до ролі опікуна, як це є в інших пластових уладах. Вислід: високий позем нашого Уладу.

З огляду на цей подвійний характер звязкового у куріні, не від речі було би обговорити як представляється драця звязкового.

Пічним з ролі «як звязкового Верховної Пластової Команди». Праця на мою гадку досить шабльонова, хоч не менше відвічальна. Треба знати пластові приписи й розпорядки, припильнувати усе прислання на час до ОПК. як слід виготовленого чвертьрічного звіту Куріня, перепитувати пластові проби (I. частинно II.), зорити за чистотою пластової ідеї в Куріні (судейство), пильнувати, щоби Курінь не мав довгів в ВПК. провадити один Гурток прихильників до I. проби або викладати деякі точки II. III. проби, улаштувати гутірки — отце було би майже все.

Але наскільки воно не вистарчаюче! Навіть тоді якщо мається в Куріні енергійного курінного, що буде переводити впоряд, звіти Гуртків — тримати як кажемо Курінь, а йому до помочі добру Курінну Команду, що буде провадити точний реєстр членів та пильнувати, щоби котрий не «вийшов з форми».

Бракувати ме тут духа, тої індивідуальности, що при усьому змаганні до уодностайнення виріжнювати ме Курінь «а» від Куріня «б», тожож самого Коша.

Надання індивідуального обличча Куріневі, це завдання в першу чергу звязкового, що усвідомив собі докладно своє друге завдання в Куріні: бути творчим духом ініціятиви, показувати пластунам чимраз нові блиски мінливого многогранного діаманту пластування.

Сказав один з знаних польських пластових провідників, що звязковий, котрий не уладить раз в рік табору для членів свого Куріня — є жадним звязковим.

Слова ці підчеркують розуміння ваги таборування, але наскільки вони ще показуються за загальними! Скільки недоговорення у «дрібничках»!

Вислати до таборів ВПК. як найбільше пластунів з Куріня, а перед тим зорганзувати для піднесення пластово-таборного вишколу й товариського зжиття членів Куріня; курінний табір (тижневий) — безперечно одно з завдань звязкового. Але це далеко не усе!

Зв'язковий повинен бути душею Куріня, тим вогнем, що запалює й надише прагнінням діла: Курінь. Зв'язковий — це той, що зроджену в його умі думку — шкiц дає до дотворення Курінній Команді, а через неї пластунам, щоби вийшло: діло.

Безперечно повинні це бути пластун, як кажемо повновартний, людина з ініціативою, віддана всеціло організації, але при тому мусить мати дар зеднування собі довіря пластунів.

Зовсім правильним вважаю висказ, що курінного повинні пластуну «боятися», зв'язкового любити, бо тільки тоді зможе навязатися між пластунами — а зв'язковим той внутрішній союз, що піпхне кожного пластуну зокрема й всіх разом, сягнути за метою, яку поставить їм перед очі їх зв'язковий.

Симбіоз зв'язкового з курінним є конечним, дає ту силу Куріня на зовні й на внутрі, свідому своїх завдань, амб.тну своєю міццю, а при тому не допустить до надужиття влади прим. курінного.

По сьому, що я сказав, мабуть не трудно буде відповісти на одно питання: чи зв'язковий є тільки діловодчиком.

Кожний думаю відповість «ні». Зв'язковий є окрім того учителем і виховником!

Важеться це тісно з питанням пластового вишколу зв'язкових, Курінний і члени Курінної Команди повинні мати інструкторський табор — скількиж більше від них мусить мати зв'язковий!

У нас досі не було інструкторського табору кляси «А». Зв'язкові мусять вдоволятися інструкторським кляси «Б», але наші зв'язкові, це переважно люди, котрі читають по німецьки, декотрі по французьки, англійськи. Пластова література цих народів богата, навіть польська богатша від нашої. Треба читати й по відкиненні полови сіяти чисте зерно на рідному ґрунті.

Праця оплатиться. Нагородою буде внутрішнє вдоволення, котре наповнить серце зв'язкових більшою радістю, як різні нагороди чіпляні зв'язковим за працю, при нагоді удачного виступу їхнього Куріня.

Замітка. Містимо радо повищу статтю одного з досвідних наших провідників Пласту, однак ми з означенням відносин до зв'язкового й курінного не вповні погоджуємося. Любов для одного а страх для другого — се видається нам надто неясним. Боїмося, щоби курінні йдучи за сею радою не могли поводитися так, щоби їх треба було боятися й в критичних випадках звертатися до «широ-люблячої неньки зв'язкового.» Вщиплювання т. з. внутрішньої карності від перших років пластування повинно виробити пошану й послух курінного без викликування почуття страху. Ред.

К. НОВАК

Новик — Юнак — Старший пластун

Переклад з Чеського пл. Верба з допов. Л. Б.

(Депо про практичну психологію).

Не є ціллю цієї статті сперечатися з тими, котрі розуміються на психології молодіжи. Уміщую тут свій окремий погляд, котрий повстав на основі моєї пластової практики.

Характеристичною прикметою маленького сотворіння, котрого починаємо називати Новиком є це, що його серденько є наповнене любовю — до себе самого. Однак не є це ще самолюбством, як це часто твердиться, але є це природний інстинкт збереження власного малого організму, котрий є відданий зовсім на ласку свого оточення. Хтось може закинути мені, що мала дитина також любить, чи то родичів, або свого провідника. Так, але може лише в любові до родичів, або до тих, котрі нагороджують її любов, появляються вже в 5— році й інші зародки. Інакше можна сказати, що тут нема ще цілковитого поділу між любовю до людей і річей. Немає ще тут сталої вдячності, нема взагалі почуття служби, ані почуття власної шкоди в користь другого. Розважте тільки, як може дитина привязатися до добропо провідника — а як легко можна її чимсь приманити, щоби перейшла до іншого гуртка. Цілість (суспільність) в користь якої є „людське молоде“ здібне думати є одинокою істотою, круг її інтересу міститься в межах її власного „я“. З часом розвою зменшається природна любов до себе, а стається майже виключно річчю виховання, наколи ще залишиться або переміниться в дійсне самолюбство й зависть. Завданням пластового виховання, є отже усунути любов до себе самого, а винагородити її чистою, безкорисною любовю до ближнього — пластовим братерством; виплекати ум для безкорисної служби, научити молодіж тішитися і з чужого успіху й недопускати до розвитку зависти. Чи маємо досить середників до осягнення цієї цілі? Так, маємо — ви всі також маєте. Можемо їх поділити на середники, котрими ділаємо прямо: упізнання, виклад про пластоє братерство, про добрі вчинки й інше, і на середники, котрими ділаємо непрямо. Перші є добрими доки не уживаємо їх занадто часто. Провідники мають при посередній, бесідній здібності радше значіння початкової інструкції про цілі (вираз) пласту. Дитина не повинна знати, доки є можливим, що її до чогось провадиться. Для того ліпше стреміти до витворення пластового середника, в котрому осягнеться майже автоматично й ліпше, згаданих цілей. Таке середовище може повстати між кількома хлопцями товаришами — а це в гуртку, а до його витворення причиняються в першій мірі гурткові інтереси, т. зн. забави, спільний виступ, спільне майно, змагання гуртків (але не поодиноких членів) і подібне. В тому міститься виховуюча вартість забав, що домагаються чесного співділення усіх членів. Такий маленький пластунчик заки пізнає, що може своїми примхами зіпсути забаву не лише всім іншим, але головню собі, сердиться наколи хтось інший зіпсує забаву знова з початку головню тому, що її хтось зіпсував йому. Потім по часі забуває за себе й приходить до погляду, що зіпсувати забаву — загальне підприємство — є щось негарного, нечесного. Доходить тоді відповідною забавою до поняття чести, обовязку лояльності — до первнів пластового братерства. Пластоє середовище найліпше витвориться, наколи гурток є малий — з початку як гурток має 6—8—10 хлопців і коли працюють гуртки незалежно від себе. Залежати мають наперед від себе тільки особю провідника й дорадника. Про витворення пластового духа в

гуртку не буду тут писати. Вони оба мусять бути, коротко сказавши, душею й тілом пластунів, а провідникові крім цього треба здібности увійти до діточих душ і змислу для молодіжи так як музикантові треба слуху, щоби міг спострегти найслабший дисонанс й уложити всі струни в чистий, повний акорд. Це значить передбачувати як умови sine qua non. Найперше з оповідання потім на курінних підприємствах пізнаються взаємно гуртки й кожний з окрема для себе творив льяольну цілість у собі й до провідника, злучаться всі легко в одинокое тіло, занятий виднокруг членів розширяться, — льяольсти, котрі доси були ограничені межами гуртка, злучаться з границями куріня. Подібно поступово доходимо ми до льяольного погляду про всіх чехословенських пластунів, потім цілого світа — дістаємося вже до самої уяви пластового братерства. Міжтим поширюється круг інтересів пластунів і іншою дорогою — пластуни стаються приятелями й інших людей. Ділають тут найперше товариські всякі сходи чи збори непластових, загальних чи родинних кружків, до котрих належать поодинокі пластуни, відтак твориться поняття, що „пластун є прителем усіх людей“. Інакше сказано: Кожний піде охотніше на зустріч бажанням своїх знайомих ніж цілком чужих людей. Наколи маємо товариша — зробимо часто уступку і его знайомим з огляду на його — а відси легко перейдемо до братерства до всіх людей, коли усвідомимо собі, що часто виконали ми щось доброго для людей, котрі не є для нас нічим більше, як кожний чужий чоловік. Тепер кілька слів, котрі є неначе теорією. Можна зрівняти ступінь братерства кількох пластунів: оден поступає більш, а другий менш по братерськи. Мірилом цього братерства є величина цієї цілоти, після котрої то величини повинен пластун льяольно думати, а цю цілість називаємо „занятим полем“ т. зн. простором у котрім появляється ще пластова льяольність — братерство, а за його межами — обрій — вже не сягає. Тоді на приклад чоловік є зівсім самолюбом — не є здібним до братерства — наколи заняте поле є ограничене межами його власного існування. Не є зовсім самолюбом — є здібний до ідеального братерства — наколи його заняте поле обіймає всіх людей на світі. Тоді він сам і є частиною загорненої цілоти а тим самим є призначені для його повинности супроти себе самого. Здавалося б, що тих повинностей є більше — однак не є це так, бож більшість їх по пильній увазі мусимо признати за повинности супроти ближних. Наприклад зберігати здоровля є повинністю супроти себе самого тому, що мені недуга спричиняє біль — є повинністю супроти суспільности, бож через утрату здоровля стаюся менш пожиточним, але навіть обтяжливим членом суспільности. Найбільше занятим полем до котрогож стремить і до котрого дальшого розширення не є здібний, є у вузькій залежности від його інтелігенції. Виджу певно дальше. мій виднокруг є ширший, коли я дивлюся з вершка вежі, ніж від її підніжжа. Кожний сам собі буде своєдушевну вежу й її кінцева будівля не є лише з усіма своїми розмірами, але також є докладністю й способом переведення, є образом його інтелігенції. Занятий обрій є для його лише її висотою, є тоді лише одним розміром скомплі-

кованої бидови людської інтелігенції. Коли пластун зуміє зовсім поняти ідею братерства, коли розуміє змисл пластового виконання добра, коли научиться тішитися із безкористного виконаного, доброго діла, є у нього сповнений основний підклад ідеального старшого пластуна, бож правдиво зрозумів гасло „Служба“. Чому лише основним підкладом? Тому, що від старших пластунів, а зглядно від їх звання мусимо вимагати ще щось більше — певну кваліфікацію, про котру може буду мати дагоду поговорити потім.

С. ЛЕВИЦЬКИЙ (Львів).

Ген за Карпатами!

На сьому місці хочемо з Читачами поділитися деякими вістками з життя українських пластунів на Підкарпатській Україні в ЧСР. Рік річно організовано там досить численно пластові табори, звичайно за урядовою допомогою. Від трьох літ таборування провадиться без урядових допомог на кошти пластових відділів, подібно, як у нас. Найкращим табором у літі м. р. був табір пластунів у с. Лугах коло місточка Сваляви (на шляху УСС), який був зорганізований 3-тм Курінем УУСП ім. О. Вахнянина в Празі. Опікуном його був сктм. Л. Бачинський. Командантом ст. пл. скоб Шерегій А. В таборі узяло участь 36 пл., що перебули разом 524 днів. Табір проведено на рівні наших інстр. табор, в типу Б. Таборовано під шатрами. І. Курінь юнацький при гімназії в Ужгороді уладив власний табір в с. Ставному на 13 членів і мандрівний табір по Карпатах. У с. Ворочеві відбувся табір усіх націй (чехи, українці, мадяри, жиди й „русскі“ ім. Духновича). Загальним Командантом був Др. Ф. Сереній, ком. українського відділу був учит. М. Мандзюк. Український відділ виглядав і працював найкраще. Особливо гарно було поставлено в українців куховарство. Табір був під шатрами. Табори у Лугах і Ворочеві себе взаємно відвідували; відвідали табори також прогулка 12-и німецьких пластунів. Під зглядом дисципліни й праць інструкторський табір у Лугах був поставлений далеко краще. На сей рік наші браття й сестри ладяться на водний табір у Варні над Чорним Морем. Проф. Др. В. Бирчак, що перебував над Ч. М. і відвідав болгарські пластові табори над морем подав у „Пластуні“ гадку зорганізувати український табір над Ч. М. До сего табору мали би допомогти болгарські пластуни з Варни. Досі зголосилося 11 пластунів і 9 пластунок. Як на початок то дуже гарно. Побут один місяць з коштами дороги на Будапешт а потім Дунаєм до Руссе а звітам до Варни, коштував би 700 кч. Сума дуже мала! Інформації уділяє Др. В. Бирчак, Ужгород гімназія.

Велику втрату поніс Пласт через виїзд сктм. Л. Бачинського до Галичини. Працав його „Пластун“ окремою передовою статєю як свого довголітнього редактора, споминали його вдячно поодинокі

відділи на своїх Курінних сходах ювілейних. Та Його праця не пішла на марне. Саме той жаль по нім, свідомість втрати Його та запал до праці мимо не раз тяжких обставин вказує на глибоке значіння праці сктм. Л. Бачинського на ґрунті Підкарпатської України. Оцінюючи Його працю, як їй належить, витаємо сктм. Л. Бачинського на галицькій ґрунті, тішимося, що ми позискали такого співпрацівника.

На весну м. р. наші москофільські ватажки, паралізуючи українську пластову організацію, хотіли за якісь неозначені блищі фонди створити „руській бой-скавт“ ім. Духновича. Перетягано в Ужгороді наших деяких слабших пластунов, обіцяючи різні дари, а навіть дарову поїздку до Югославії, почали навіть видавати журнальчик, який появилася був навіть на виставці нової москофільської книгарні у Львові, але мимо всіх цих благодатей акція завмирає — бо неживуча. Осередок сего нового народнього бакциля, Мукачів сам не проявив живішої діяльності й віримо, що завдяки нашій свідомій українській молоді Підкарпаття зовсім загине. 29. вересня 1929 р. вибрану нову Пластову Краєву Старшину для українських (руських) відділів у такім складі: 1. заст. Краєвого звітодавця Микола Бабота, урядк Підк. Банку, 2. організ. і економ. реф. Іван Роман, урядн. Підк. Банку, 3. культ. рефер. Евг. Шерегій, адв. 4. пресов. реф. Франц Ачій, 5. реф. проб пласт. проф. Мих. Велигорський 6. спорт. реф. Юрко Білей 7. табор. реф. Богдан Алиськевич студ. 8. касієр Кость Кулаченко ур. Тов. „Унію“.

Старшина нормує свою діяльність м. і. обіжниками на взір наших обіжників і провіркою, голов. організ. екон. реф. І. Романа (Мукачів, Ужгород і т. д.) Нові відділи повстали: 22/ХІ 29 р. 30 к. при дерево-промисловій школі в Ужгороді, згодом 13. курінь Вовгенят у Туря Реметах, а в 1930 в Ужгороді 4. к. ст. пластунов „Лісовики“, що в противенстві до відділів інших націй „не пють і не курять“. На закінчення мав-би я тільки ще одно побажання до всіх українських пластунов і пластунок, щоби вони займалися все Пластом на всіх землях України етнографічної, зокрема Підкарпатської, що своїм привязанням до свого й скорим темпом відродження заслугує на нашу увагу й признання. Часопис „Пластун“ хоч друкований для нас не вигідним правописом є дуже інтересний. Його повинен мати кожний пластун (ка), він дешевий, він цікавий! Розділені Карпатами, ми сильні духом, нашим стремлінням до спільних Пластових Ідеалів.

Останнє число „Пластуна“ з Ужгорода досить нам про пласт. табори сего літа. Загальний табор відбудеться в липні на Гуцульщині біля Рахова над р. Тисою, там де Чорна й Біла Тиса зливаються в одно могуче русло. Недалеко Говерля могуча. До табору над Чорним морем зголосилося досі 35 учасників. Сі обідуть Ромунію, Болгарію а може й Туреччину (Царгород). Крім цих двох таборів буде ще інструкторський табор головно для старших пластунов.

Бажаємо найкращих успіхів!

В останні дні

Львів, червень 1930.

Новий пластовий прапор — Свята Весни — Чи з 3-ім іспитом пластовим, чи без нього? — Перший дружиновий марш в УПУ. — Пригода на фестині — Окружна Рада в Станиславові — Пласт на суді — Що даліше?

В ясний соняшний день, у травневу неділю у городі Льва посвячував свій прапор 50-ий Курінь УПУ. Ю. ім. О. Вахнянина, перший робітничий Пластовий Курінь у Львові. За приміром пластунов-робітників Тустанович пішли вони. На майдані перед собором св. Юрія полева Служба Божа, о. єпископ Іван Бучко в асисті править службу, голосить молитви посвячення, о. Пралат Куницький Л. відбрає присягу, витає вказані перші ряди львівських пластунов-робітників. Ох, як важко було їх зібрати, скільки енергії й віри в тих, що бралися за се діло. Дивіться в їх друковану хроніку! Дивіться й учіться на успіхах і на помилках, бо й їх чимало. Вечір на «Бесіді»: повна саля людей, давно знаних і сих, що прийшли з новими лавами пластунов-робітників. Витаємо Вас нові друзі Пласту! Вбивали цвяшки, горворили привіти, відзначили сих, що труд і умілість виказали: опік Д. Сачинського й звязк. В. Кархута. Привитали їх на другий день і різні «журерки» своїм привітом. Все та сама пісня!

У травневі дні горіли Ватри Великих Рад по всіх кутках нашої землі. Читаємо про гарний попис під Ужгородом, вислухали звіти про Станиславів, переживали одно свято самі на Сагарі біля Львова-Замарстинова. Станиславівський Кіш святкував свято Весни у лісі над Бистрицею. Організованість, прядск; гурт гостей зпоза Пласту співає Червону Калину. Їх Червона Калина стає причиною розв'язання Ватри. Входить представник влади й розв'язує сходи. А Львів святкував традиційно на Сагарі, основім ліску на позальвівських пісках. Сім соток пластового братства в одностроях, змагання в таборванні, змагання в бігу й пописові точки при Ватрі Вел. Ради.

Організація свята гарна, постава пластунов(ок) прегарна, табори поодиноких курінов вповні свідчать про належиту підготовку — але... в цілім УПУ за цілий рік іменовано одного скоба й одну вірлицю. Нажаль кинений колісь необачно одним із тодішних провідників УПУ клич, що не в іспитах суть пластування, вибив із рук нам один із важніших засобів пластування — третю пробу пластуна. Хай іменовання одної однісінької вірлиці на сім святі стане для нас певною пересторогою. Та не попадаймо у крайності, не в тім річ, щоби ми мали раптом сотки скобів і вірлиць, але в тім, щоби матеріял сих іспитів став знову матеріялом наших сходи пластових, як засіб до осягнення певних цих характеру та вишколу наших духових і тілесних сил.

Завдяки групі ст. пластунов-спортівців у Львові травень став місяцем оживлення пластового спорту у Львові. З дискусій у часописах перейшли на грище Сокола-Батька. Деякі виступи у часописах були менше щасливі. Деякі з них навіть дуже необачні, що мститися можуть на цілому Пласті, хоч певно подиктовані бажанням добра. Та молодий темперамент повинен гти все в парі з пл. обережністю. Виступ на грищі був щасливіший. Він довів до сего що 26 дружин стало до першого дружинового маршу в день 29-го травня.

У перше зарілоєся грище С. В. сотками пластунов-змагунов, що курінями-гуртками виходили у похід на 10 km, 15 km і 25 km з обтяженням. Майорили хустки, чорнили по білих полях на грудях провідників великі чорні числа дружин біла радість і надія, спливав піт струями, лунали оплески для побідників: на 10 km 33-ий курінь УУПЮ, на 15 km 1 к. УУСП і 7 к. УУПЮ, 10 к. УУСП Чорноморці на 25 km. Такого запалу серед спортової молоді Львів давно вже не видів. Дружиновий марш має перед собою гарну будучність.

Пополудне того дня такий собі зичайний фестин філії Т О Д, в якому в посліднє взяв участь і Пласт. Короткий час не дозволив дати відповідних пописових точок. Обмежилися пластуни тільки до помочи філії Т О Д, що хотіла здобути дещо гроша на Пластовий Дім. А тут і пригода: серед найважнішої точки — роздачі мандрівних нагород заломлюється провізорична трибуна від тягарем ВПК і деле-

гатів товариств. Поважніше контужений о. пралат Куницький Л., та по першій помочі доходить сам до авта. Верх. Отаман являється знову на підвищенню, взиває до спокою й до... збирання датків на будову... нової трибуни... Оплески... Свято дальше добігає до кінця.

Раз висилаємо делегата до Станиславова — окружна нарада по зліквідованню подій, що в свій час грозили Пластові організаційним і ідеологічним розбиттям. Прибули численні делегати зі всіх пластових середовищ Округа. В окрузі розвивається селопласт, починає в Коломиї наново ворухитися живіше пластове життя завдяки умілій та ідейній праці ст. пл. Маціборка Ст., що недавно прибув до Коломиї. Та сліди давнього розбиття ще не зникли зовсім. Відбилися вони слабою луною підчас дискусій над звітом уступаючої Окр. Команди, якій поза річевою критикою може належатися тільки признання за її працю в тяжкий для УПУ час і підчас вибору нової. Вибрані одногослоно через акумуляцію голова д-р П. Волянський, 1. містогол. Ст. Маціборка 2. м.гол. Галя Аксентій і други дають нії запо-руку, що працю в Окрузі поведеться тепер енергійно, вміло й організовано.

Жили у Львові брат і сестра, він поляк-harczerz, вона українка-пластунка. Видів я його на наших пластових святах, вона була запрошувана на гарцерські свята. Шанували погляди взаємно, жили в згоді, любилися. Чи інтелігентного чоловіка, що стоїть перед фактом численних мішаних содруж се може дивувати? Дивувати може тільки такий факт чоловіка з певним психічним наставленням. Що такі люди є, ми знаємо і звичайно закидується нам українцям викликування нетолеранцій. Але беру Gazet-y Rogann-y з 1. червня с. р. і читаю, що таким чоловіком був не хто інший а один із суддів на процесі 17-м у Львові. Jak pani wyjaśni fakt iż brat pani jest harczerzem, a pani należy do Plastu, запитує один із суддів підсудну пластунку Шушкевич. Підсудна мовчить. Бо як дійсно хотілося багато відповіді на таке питання, але може й ліпше нераз мовчати. Та пригадати такий факт усе можна.

Перед нами літо. На другому місці друкуємо список усіх наших літніх таборів. Вибір великий, бо й ініціатива всіх наших курнів дуже велика. Сподіємось, що всі щасливо й користно відбудуться. Від нас пластунів(ок) жадає Пласт зробити все, щоби таборна акція повелася. Не сміє бути гуртків, де більша часть не взяла участі у таборванні. А Ви пластуни(ки), що своїми обов'язками прикуті до міста й села гуртуйтеся в вакаційні гуртки й курені й ведіть правильну а не тільки прогулькову діяльність. Літо се вершок пластового сезону. Чи серед пластового братства, чи серед громадянської праці по читальням, кружкам Р. Ш., Лугам і т. п. чи по гамірним стежкам наших літників будьте всюди пластунами, вносіть чемність, згоду, товарицкість, радість, працю й карність і пам'ятайте, що у Львові має стати небавом

Перший Пластовий Дім.

Збираємо вже третю тисячку доларів усе ще мало. Присвятіть день пластового заробітку для будови сего дому, заохотіть других. Пластовий Дім у Львові — се вияв нашої спільної сили й змагань до кращого.

Веселих Вам, Пластове Братство, вакацій

Гей же в дорогу, в ясну путь,

Скинемо з серця тривогу!

УРЯДОВІ ВІСТІ В. П. К.

РІК ВИД. VI.

ЧЕРВЕНЬ 1930.

Ч. 4. (30).

Обіжник ч. 27/19. Іменования. ВПКмда іменувала в травні ц. р. ст. пл. Володимира Мурського «Л. Ч.» пластуном-скобом і пл. Марію Голово розв. 2. К. УУПЮ пластункою-вірлицею.

Обіжник ч. 28/19. Відзначення. ВПКмда наділила в травні ц. р.

а) Похвальним письмом: 1) пл. Глуху Львицю, 85. К. УУПЮ, 2) пл. Степового

Льва — 85. К. УУПЮ, 3) пл. Марту Корінець — 2. К. УУПЮ, 4) пл. Марію Левицьку — 2. К. УУПЮ, 5) пл. Степана Сенькова — кур. 4. К. УУПЮ, (вдруге), 6) пл. Богдана Кивелюка — 7. К. УУПЮ, 7) пл. Олексу Курчабу — 7. К. УУПЮ, 8) пл. Ярослава Сидора — 7. К. УУПЮ, 9) Ігоря Руденського — м. кур. 51. К. УУПЮ, 10) пл. Тадея Лампіку — кур.

51. К. УУПЮ, 11) ст. пл. Марію Прощівну — XII. К. УУСП, 12) ст. пл. Анну Мрицівну — I. К. УУСП, 13) ст. пл. Володимира Блаженка — V. К. УУСП, 14) ст. пл. Юрія Федорова — звязк. у 89. К. УУПЮ, 15) ст. пл. Володимира Винницького — XV. К. УУСП,

б) Свастикою заслуги: 1) пл. Микола Сумаренка — кур. 85. К. УУПЮ, 2) пл. Уляну Старосольську — кур. 33. К. УУПЮ.

в) Свастикою вдячності: 1) п. Дмитра Сачинського — опікуна 50. К. УУПЮ, дра Івана Білинського — адвоката в Самборі, 3) о. Петра Курчабу та 4) Любова Курчабову в Чорнім Острові.

Обіжник ч. 29/19. Затвердження мор. шапок водним частинам. Рішенням ВПКмди з дня 2. V. ц. р. затверджено водним частинам моряцькі шапки (гранатові й білі) замість дотеперішніх беретів. (Замовляти в «Чорноморців»). (Вод. реф.)

ОБІЖНИК Ч. 30/19.

III. Пластовий Водний Табор над Дністром.

Табор триватиме від 3-31. липня 1930 р. включно. Табор міститиме під великими, палатковими шатрами о бічних стінах.

Командантом табору буде: сквтм. Іван Сенів, «Ч—цьк», обозним: Яро Гладкий, ст. пл. розв. «Ч—цьк».

Оплата таборова вносить 50 зол. (тільки в грошах) платна в двох ратах: I-ша рата 20 зл. враз зі зголошенням, платна до 15.VI. 30.

II-га рата 30 зл. платна при зголошенні в таборі.

Сьогорічний Пластовий Водний Инстр. Табор матиме два ступні; А (вищий) і В (нищий).

Вимоги прийняті до табору взагалі:

а) дозвіл письменний родителів,
б) лікарська посвідка здоровля,
в) виказатися пластовою виказкою зі зникмою та виказками відбутих пластових таборів (хто відбув):
г) особисті документи, як довід особистий, шк. легіт.

д) повний пластовий таборовий виряд (2—3-х пластунів з того самого курня повинні привезти 1 шатро на прогульки):

е) сінник, ф) замість капелюха обв'язує шапка (маринарка не берет): водних п-ів, яку можна замовити в Х. К. УУСП. «Чорноморці» за надісланим 5 зл. і порта на пересилку, враз із мірою обводу голови на адресу зголошень до табору.

Додаткові вимоги прийняті до табору ступня А:

а) скінчених 18 літ.
б) щонайменше ступень розвідчика;
в) бездоганно відбутий щонайменше один сталий інструкторський пл. табор, (водний, згл. на Сколі).

г) вміти сигналізувати азбукою Морзеа, як до II-гої пл. проби довільною метою й азбукою семафор, як до III-тьої пл. проби.

д) знати основно теорію карги, як поділки карт, рисунок поземий і доземий карти, профілювання, овиди, поділки похилень і т. п.

е) вміти основно теоретично й практично ратівництво, як до III-ьої пл. проби.

ф) бути підготованим із іст. України, як до III-ьої пл. проби (без рисунку карти України).

г) виказатися діяльністю в пластовій проводі, будучи щонайменше провідником гуртка, евентуально працюю в одній з пл. установ.

Додаткові вимоги прийняті до табору Б.

а) скінчених 16 літ.
б) щонайменше ступень учасника.
в) знати основно на память азбуку Морзеа та семафор.

г) знати теоретично й практично ратівництво, як до III-ьої пл. проби.

г) знати бездоганно теорію карти, як до II-гої пл. проби.

а) від точки б а, б в, б г, 7 а кандидат може бути п:и певних умовах звільнений.

б) кандидат, котрий не викажеться відповідним сповненням дотичних вимог не буде прийнятий до табору.

в) В инстр. таборі ступня А, звернеться увагу в найбільшій мірі на практичне виконання пл. вмілостей.

Всякі запити відносно табору, зголошення й гроші належить слати на адресу: Петро Галібей, ст. техн. Львів, Петра Скарги 5. Телефон Ч: 61—65.

ОБІЖНИК Ч. 31/19.

Пластовий Жіночий Табор над Дністром

Організатори: Курінь ст. пластунук у Тернополі.

Табор відбудеться в днях від 3—28-го серпня включно.

Оплата таборова 50 зол. платна тільки в грошах, ратами:

1. рата 15 зол. враз із зголошенням до дня 20. VII. 1930.

2. рата 15 зол. до дня 10. VII 1930.

3. рата 20 зол. в Таборі.

Вимоги прийняття:

- а) скінчення 15 літ.
 - б) степе́нь розвіди́ці.
 - в) дозвіл батьків.
 - г) лікарське свідо́цтво здо́ровля.
 - д) добре знання азбуки Морзе'а й знакування семафором.
- До табору треба привезти:
- а) повний, особистий — таборовий ви́ряд.
 - б) пластові й особисті документи.
- Зголошення та гроші слати на адресу: Трояк Стефанія Тернопіль, Коженьовського 8.

ОБІЖНИК ч. 32/19.

Обласний Низовий Табор в Якторові — Уневі

На припоручення Пл. Окр. Км-ди П. організацію табору підняли XI. К. УУСП. «Вітрогони» та Підгт. К. УУСП. «Невмірущі». Табор носитиме характер табору інструкторського та буде тривати від 4. до 16. липня включно.

Участь у таборі можуть брати всі ст. пластуни й пластуни-юнаки від 14 літ, здорові й фізично розвинені.

3 ПЛАСТОВОГО СВІТУ

ПЛАСТОВИЙ СЕНІОРАТ У ФРАНЦІЇ.

Пластова організація у Франції нині розбита на три часті, пл. католицький, протестанський і — релігійно індеферентних пластунів. Однак ніяк з них окремого Пл. Сеніорату а навіть сильніших груп ст. пластунів не має. Ті, що «виходили» з Пласту молодих літ ставали одні по статуті провідниками відділів молоді — другі для пл. руху пропадали.

В 1929 році вибрано шойно комітет організаційний для зорганізування Старих Пластунів Франції (Anciens Eclaireurs de France) котрий шойно 30. березня с. р. скликав перші сходи́ни для основи́ння окремого статутного Товариства Старих Пластунів.

Сходинами проведив Данило Зе, приявними були всі члени організ. Комітету й багато інших старих осіб. З програмової промови президента слід би замітити:

1. Пласт мусить вирости з рам як організація виключно молоді, бо він сам є найкращою мегодою для задержання сил фізичних і моральних у стані молодости.

2. Сеніорат має дати нову форму праці в Пласті пристосовану до віку

Умови прийняття:

- а) степе́нь бо́дай учасника,
- б) лікарська посвідка (дозвіл).
- в) дозвіл родителів (для юнаків письменний).
- г) особистий таборовий ви́ряд — як учасник О. П. Т. на Соколі.
- г) таборовий ви́ряд — як учасників водного пл. табору.
- д) заплачення таборової оплати у висоті 35 зол. (гривця́ть п'ять зол.), платних у двох ратах. Першу рату у висоті 15 зол. належить слати враз із зголошенням до 15. червня ц. р. на адресу: Олександр Пасіка, Львів ул. Гроховських 15. Друга рата платна в таборі.

Справлення помилки. В Уряд Вістях ВПКмди «П. Ш.» ч. 2. обіжник ч. 20/19 а) замість Олександр Андрій має бути Ахсентій Володимир.

За згідністю:

Івахнюк Антін

ст. пл. скоб. «Чорноморець».

й занять сеніорів. Саме тому, що на збірках і святах молоді не може брати участі більшість пластунів, що вийшли з віку молоді, відчужуються не раз найкращі одиниці.

3. При кожнім пластовім юнацькім відділі треба заложити відділ Сеніорату для піддержки сего курі́ня й для черпання духа пластового з запалу молоді.

4. Сеніорат має відограти важну роль розвою Пласту як в цілості.

На сих сходинах предявлено важну окрему, відзнаку виказку й список перших членів. Вибору не переводжено, видко, що давний Комітет залишився: През. Д. Зе; віцепр. Жак Галіян і Жорж Вілер; секр. Ів де Дантес; секретарі прибіжі і члени: Андрій Труб, Тресоріє (скарбник), Генрих Віжіє. Всяких діяльних інформацій уділює Д. Зе (Daniel Sée, 8, rue Alexandre Cabanel Paris).

Як видно програма дуже скромна. Нема ідеоологічних підстав акцентіваних, нема степе́ня, хиба, що се уміщене в статуті, який мені тепер недоступний. Треба написати до Д. Зе.

Товар. зветься L'Association Anc. E. d. Fr а об'єднує тільки членів одної організ. себто E. d. Fr.

З «Le Chef» N 96 з квітня 1930.

ЧЕХОС ЛОВАЧЧИНА

З засідань Начальної Команди:
Проектується організувати великий пластовий зїзд всіх пластунів-ок ЧСР. в році 1931. в Празі. Прийшла модель «Золотої стріли», як пам'ятка на світовий зїзд в Англії 1929 р. Всі учасники мають право її носити на однострою.

Чехо-словацький Союз Скавтів прийняв участь в дарованню авта світовому начальникови В. Powellobi. З ініціативи данської пл. організації закуплено авто фірми Rolls Royce і передано світовому начальникови. Крім того подаровано йому його портрет олійними фарбами і чек на 2.800 лібер штерлінгів до вільної диспозиції Коли хотіли знати ініціатори, що найбільше потребує В. П. і в тій цілі звернулися за радою до його дружини, то дістали такі інформації: «Я належу до найбогатших людей світа. Вірю, що не той є найшасливіший на світі, що має найбільше гроша, а той, хто має найменше потреб».

Лісна школа. Се є школа до вироблення вправних пл. інструкторів. Має вона сталий табор (як наш на Соколі). Приймаються пластуни з 2 пл. іститом і тих, що надаються до ведення молоді. В «Лісній школі» практично й теоретично перебирається приписаний матеріал. В школі є найкращі інструктори і досвідчені таборовці. Рік річно доповнюється школа різномодними виробами (мости, пл. домки, підстави до шатер ітд.) мається великий музей дрібних виробів, які є дуже помічними для курсантів. Близько школи улаштовується звичайний табор, де курсанти харчуються й переводять практично лекції, сходи́ни, практичні умілости ітд. По закінченню школи виходять дійсно про-

відники і на тому користає ціла організація. Не эле булоб і нам на Соколі мати таку «Лісову школу».

ВІДГОЛОСКИ З ДЖАМБОРЕ

По закінченню Джамборе передав шеф пластунів Америки Mr Schiff майже 500.000 зл. на руки принца Валі (наслідника англійського короля) з ціллю утворити фонд на підпору приятельства й братерства між пластунами всего світа. Диспонує фондом світовий начальник В. П.

В Єгипті міністр шкільництва дав підпору пластунам 2.500.000 зл., як поміч при заложенню пл. курі́нів при школах.

На Джамборе відбувся вибір нового Виділу міжнародного Союзу пластунів. Склад є такий:

Major W. de Bonstetten (Швейцарія) Rev Pere J. Jacobs (Франція), Major Ebde Lieberath (Швеція), C. H. Marty (Франція), Sir Alfred Piekford (Англія), Mr. Franc Presbrey (U. S. A.), Mr Mortimer Schiff (U. S. A.), Pipel A. Svojsik (U. S. A.) і hr. P. Telaki (Мадящина). Головою Chief Scout Lord Baden-Powell, а секр. M? H. S. Martin.

Рішенням «Міжнародного Союзу Пластунок» і «Світовим Виділом Пластунок» не вільно пластункам вести пластові (хлопячі) курі́ні. А тим більше не вільно пластункам виїздити заграницю, як провідницям хлопячих частин, навіть новиків. Наколиби вища пл. влада в краю найшла кочечним, шоби яка пластунка виїхала заграницю з хлопячими частинами, то на се має бути повідомлена та пластова організація, до краю якого їде пластунка й має навязати стики з жіночими пластовими частинами.

ОГЛЯД ПЛАСТОВИХ ЖУРНАЛІВ

Нові пластові часописи: На Словаччині стало виходити два нових пл. часописи «Скаут» і Нітранський скаут». Подає гарні науки до виховання в пластовому дусі. Ходить їм в першій мірі мати доброго ідеального чоловіка Другий хоч і провінціональний є гарно редагований і цікавий змістом. Адреси: «Skaut» Bratslava Donnersoa 6/II 2) «Nit-ranskz Skaut» v Ntfe CSR.

«Le Chef» Bulletin mensuel des Chefs Eclaireurs de France. Місячник.

Le Livre des Brevets (Книга іспитів) 2-е вид. Ціна 3'50 fr. Plus de 300 jeux scouts — Cuillen et Grand jonaan (Більше як 300 пл. гор) Ціна 6 fr. П. Тей: Помічник для науки руханки й їх роля. Автор не каже звязковому переводити руханки в курені, але радить сей труд передати окремому помічникові. Докладно зясовує роль сих помічників і звязкових у науці руханки П. Тей: Подрібна програма півгодини руханки в пл. курі́ні. Вправи в марші

3 хвилі вправи в ношенні 5 хв., вправи в скоках 3 хв., вправи в спинанню 4 хв., біги 3 хв., мети 3 хв., оборона 3 хв., пласт біг 3 хв. поворот до спокою й миття. Ж. де Візм: Наша акція серед промисловців, купців і лікарів. Як позискати симпатії для Пласту сих сфер. Пластова школа в Мірекур: Директор сеї школи описує благородний вплив Пласту на своїх учнів. Виімок із звіту інспектора університетського в Марсильї про стан початкового шкільництва в 1929 р. Виімок, який рівнож хвалить вплив пластових метод. Куток новиків: Мала порада лікарська. Гра мячем. Візвання до надсилання матеріялів. Краєвий табор пласт. Франції. Дальші інформації. Наша лектура. Оголошення Верховного Зізду й список відзначених державою пласт. провідників.

Загальні помічення: Часопис скромний виглядом, але містить статті тільки «спеціів». Через те саме набирає він особливої вартости.

»Vudce« casopis skautské pracovníky, sípovniky a vudce. Organ Národního Svazu Junáku-Skautu RČS. Річник 10, січень 1930.

С. Гайдучок, учитель руханки: Відбиванка. Львів 1930. Накл. Сокола-Батька 16° 37. ст. Відбиванка (volleyball) се гра, яка поволі але вперто випирає копаний мяч. Уже у Пласті вона вже також досить поширена, хочби через табори на Соколі. Ось появляється коротка історія сеї гри та правила її. — Книжечка прикрашена густо ілюстраціями, м. і. знимкою відбиванки у Таборі Пластунок на Соколі, книжечку повинен мати кожний курінь і гурток, бо й гра цікава та емоційна.

І. Калічак: Руханка й спорт укр. еміграції в ЧСР. Львів 1930. Накл. Сокола-Батька, 16° 93 ст. Живий образ змагань до задержання бодрости тіла й духа в часі й обставинах, які таким змаганням найменше сприяли. Сячаси, які проживала УГА серед голоду й холоду еміграції. Та не декадентизмом віє зі сторінок і ілюстрацій сеї книжечки — але промовляє віра й надія в краще завтра.

Замітка: Просимо надсилати ПШ. журнали й книжки для обговорення їх на сьому місці Адреса для письм:

Пл. Шлях. Львів, Шашкевича ч. 5.

Подяка.

Складаємо отчим щиру подяку усім членам Провірної Комісії пластових таборів, а саме: проф. Д. Навроцькій, о. С. Венгриновичеві, д-р В. Вербинцеві, проф. М. Іваненкови, проф. Ю. Каменецькому, д-р Л. Макарушці, д-р А. Річинському, д-р О. Гисовському, з окрема п. дир. В. Кузьмовичеві, як голові сеї комісії за совісну та дбайливу перевірку наших таборів літом 1929. р. та подані нею у звіті цінні замітки й вказівки, які в міру можности вже цього року будуть переведені в життя в усіх наших таборах.

ВЕРХОВНА ПЛАСТОВА КОМАНДА

Одинока найліпша й сво-
ерідна паста до взуття **„ЕЛЕГАНТ“** консервує шкіру. Уживайте
лише цю пасту.
Адреса: Львів, Кордецького 51. Число телефону 60-04.

Вашим завданням

є теж попирання рідного про-
мислу й торгівлі, бо це осно-
ва народнього добробуту.

Розповсюднюйте збут масла й набілу

„МАСЛОСОЮЗУ“

Причинюйтеся до основування моло-
чарських кооператив, як членів

„МАСЛОСОЮЗУ“

Пластуни

Пластунки

від Вас
очікується зрозумін-
ня великого клича

свій до свого

Не лише Ви, але і Ва-
ші родичі повинні
купувати всі товари
виключно в складах

НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ

Чар і примана Пла-
сту є в його по-
слідовности!

Приймається передплату
на новий педагогічно-ідеологічний часопис

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ

Виходитиме неперіодичними випусками 5 разів в рік, в об'ємі по 1—2 аркушеві друку. Ті, що зложать відразу цілорічну передплату одержать даром **Пластовий Календарець** на рік 1930, що містить богатий пластовий матеріал (116 ст.).

обговорюватиме справи новітнього виховання молоді в нас і за границею, зокрема подаватиме й з'ясовуватиме головні й підставові напрямні пластової ідеології й виховання.

подаватиме інформації з поля методики пластової праці, обговорюватиме справи пластово-організаційні й приносить вісті з життя цілого Укр. Пластового Уряду й всіх інших пластових організацій цілого світа. Обговорюватиме пл. книжки й часописи, міститиме пл. бібліографію.

зв'язуватиме Укр. Пласт тісно з усенароднім українським життям, із його минулим і майбутнім, розглядаючи укр. пластове життя на тлі життя цілого Українського Народу та його ідейних поривів до кращого завтра.

приносять свою увагу економічному двигненню Укр. Народу, уважаючи економічну силу як одну із конечних предумов гарного успіху в житттю одиниць і цілих народів і створення життя радісного, здорового пласт. світогляду.

міститиме розпорядки, прикази, інструкції та інформації Верховної Пластової Команди, яка з рамени Укр. Тов. Охорони Дітей проводить працею в Укр. Пл. Уладі.

Передплата виносить: річно 3 зл., піврічно 1.50 зл., одно число коштує 60 сот.

Адреса Редакції й Адміністрації: Львів, Шашкевича 5.